

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Forma baptismi non potest variari

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Folium XLVII

pficit formā verbox dato q̄ incepisset adhuc aīa illius pueri nō saluabit̄.
 q̄ nō eēt mersus ter in aq̄. nec etiā baptisat̄ p̄ formā cōpletā req̄sitam ad
 sac̄m̄ baptisim̄. ¶ S; dīceres. q̄ ē rō q̄ pueris nō d; denegari baptisim̄
 p̄pter manifestū p̄ctm̄ parētū. R̄ndet̄ q̄ rō ē ista. q̄ in iudicio dei z ecclesie
 puer nō portabit̄ inīqtatē patr̄. nec ecōuerso. vñ apl̄s. Opa em̄ illorūz sēs
 quunt̄ illos. Et d; norat̄ in iudicio dei. q̄ in iudicio tp̄ali q̄nc; tenet̄ oppo
 sitū. z q̄ sacerdos baptizās puez cū p̄cubinīs non d; nīmū indagare q̄ z
 q̄les s; parētēs e; q̄ als sacerdos in baptisando male pcederet. Ex illo
 manifeste p̄cludit̄ q̄ sac̄m̄ baptisim̄ nulli sit denegādū. z rō ē ista. q̄ illō
 sac̄m̄ ē dignissimū q̄ ad magnā ncc̄itatē. exq̄ ē ianua oīm aliorz sac̄roz ad
 vitā eternā z magis ncc̄ariū. licz em̄ sac̄m̄ eucharistie sit digni; q̄ ad sc̄itaz
 tē. qm̄ p̄ oib; sac̄is p̄cludit̄. z sac̄m̄ p̄firmatōis q̄ ad p̄sonā a q̄ pcedit̄
 q̄ p̄firmatio sit a solis ep̄is. z sic de alijs sac̄is vt p̄us dictum ē. tñ sac̄m̄
 baptisim̄ ad oīa sac̄a ē plus ncc̄ariū. q̄ sine ip̄o nullus p̄t saluari
 ¶ Quinto norādū. dubitabit̄ q̄s. vtz. ne forma baptisim̄ possit vicari.
 Ad hoc r̄ndet̄. q̄ forma baptisim̄ p̄t vicari sex modis. p̄mo q̄tū ad mu
 tationē. sc̄do q̄tū ad corruptionē. tercio q̄tū ad additōem. q̄rto q̄tū ad
 subtractionē. q̄nto q̄tū ad interpositionē. sexto q̄tum ad trāsp̄ositionem
 Nam p̄mo viciat̄ q̄tū ad mutationē plurib; modis. Primo q̄ si aliquis
 baptisaret sic. ego baptiso te in noīe genitoris z geniti z pcedētis ab vtro
 q̄. tūc talis puer nō eēt baptisatus. Et rō est. q̄ talis baptisans non sers
 uat formā a ip̄o institutā q̄ est hec. Ego baptiso te in noīe patr̄is z filij z
 sp̄s sancti. q̄ habet̄ p̄ beatū Barthēū. Eūtes docete oēs gētes zc. Secun
 do viciat̄ q̄tū ad mutationē sic. vt si aliq̄s baptisat sic dicēdo. ego bapti
 so te in noīe oipotētis z sapiētis z benigni dei. tūc talis puer etiā nō ē bap
 tisatus. z rō est ista. q̄ talis non baptisat in noīe trīū p̄sonaz. q̄ sic p̄t est
 oīmipotēs fili; etiā est oipotēs z silt̄ sp̄s sc̄s. vt habet̄ in s̄mbalo Atha
 nasi. vbi d; Oipotēs p̄r̄ oīs fili; oīs sp̄s sc̄s. Et sic p̄t est sapiēs sic fili
 lūis z sp̄s sc̄s. silt̄ sic p̄t ē benign; sic fi. z. ff. Tercio viciat̄ q̄tū ad muta
 tionem sic. vt si aliq̄s baptisaret sic dicēdo. ego baptiso te in noīe patr̄is
 z filiarōis z sp̄s sc̄i. tūc etiā talis nō esset baptisatus. q̄ illa forma nō
 est ab ecclia instituta. ¶ Sc̄do baptisim̄ viciat̄ q̄tum ad corruptionē. z
 talis est duplex. vel em̄ mutat sensum vel nō. Si mutat sensuz tūc tal; pu
 er nō est baptisat̄. vt sic d̄do. ego baptiso te in noīe patr̄is z filias z sp̄s
 sc̄s. z h̄ est vtz si h̄ nō sit ex simplicitate. q̄ si ex simplicitate ita diceret
 z non p̄ntederet errorē tūc puer eēt baptisat̄. Si aut̄ non mutat sensuz. vt
 si aliq̄s esset balbutiēs z ipedit̄ in lingua z baptisaret puez ita q̄ nō poss
 set p̄ba exp̄mere tūc talis puer eēt baptisat̄. ¶ Tercio baptisimus viciat̄
 q̄tū ad additōem. z talis ē duplex. q̄dā mutat intellectū z q̄dā nō. mō si
 aliq̄s baptisaret sic d̄do. ego baptiso te in noīe pa. z fi. z. ff. z sc̄i Nicolai z
 sc̄i Katherine. z tñ eā crederet q̄ iste puer sine hac additōe nō eēt baptisa
 tus tūc tal; baptisim̄ nō valeret. q̄ baptizās addit̄ sup̄flua Si aut̄ nō cre
 dit̄ z facit̄ h̄ ex pura simplicitate tūc puer est baptisat̄. ¶ Quarto viciat̄
 q̄tū ad subtractionē. vt qm̄ aliq̄d subtrahit̄ de forma baptisim̄. vt dicēdo
 ego baptiso te in noīe p. z fi. omittēdo ly sp̄s sc̄i. tūc tal; puer nō eēt baptis
 at̄. ¶ Quinto viciat̄ q̄tū ad it̄p̄ōem. z tal; it̄p̄ōitio ē duplex. nā q̄dā

Summula Raymundi

est necessaria et quedam non. pro prima non variatur baptismus, sed pro secunda. **Exemplum** de prima. ut si aliquis baptisaret sic dicens. ego baptizo te in nomine patris et tibi euenerit tussis. tunc cessante ulterius diceret. et filii et spiritus sancti. tunc ad huc puer esset baptisatus. **Exemplum** de secunda. ut si aliquis diceret. ego baptizo te in nomine patris et filii. et faceret tunc impositionem et diceret ad ministrum suum. porrigem tibi librum vel aquam calidam. et postea submergeret et diceret. et spiritus sancti. tunc talis puer non esset baptisatus. Et ratio est. quia illa forma baptismi esset fracta. ¶ Sexto videtur baptismus consistit ad transpositionem. ut si aliquis sic baptisaret. in nomine patris et filii et spiritus sancti ego baptizo te. et si aliquis hoc faceret ex simplicitate et deuotione. tunc talis puer credit esse baptisatus. Si autem non faceret ex simplicitate. sed propter hoc quod velit inducere errorem. tunc talis puer non est baptisatus. ¶ Sed contra. nomina et verba transposita idem significant. ergo videtur quod talis puer sit baptisatus. Ad hoc respondetur. quod illud dicitur **Aristo.** ij. perhermenias habet veritatem in logica de propositionibus. non autem in theologia. quia theologia non restringit per istas regulas

¶ **Primo** notandum circa formam baptismi. si diceret aliquis sic baptizando puerum. ego baptizo te in nomine christi. tunc dubitatur utrum talis puer sit baptisatus aut non. Et videtur quod sic. quia ita baptisauerunt discipuli in primitiua ecclesia. scilicet in nomine christi. Quorum successores sunt sacerdotes. ergo videtur quod talis puer sit baptisatus. Ad hoc dubium respondetur quod talis puer non est baptisatus. Et ad rationem quod illud fuit necesse in primitiua ecclesia. quia quicumque profitebatur hoc nomen christus ille baptisabatur a discipulis. sic autem non est nunc. quia iam debet teneri forma ipsius ecclesie de qua prius dictum est. Alii autem sic dicunt. quod talis puer non sit baptisatus. Et rationem hanc assignant. quia ille sic baptisans peccat contra formam baptismi institutam a sanctis patribus

¶ **Ultimo** notandum. diceret aliquis sic baptizando. ego baptizo te nomine trinitatis vel in nomine trium personarum. tunc dubitatur utrum talis puer sit baptisatus vel non. Respondetur quod talis puer non esset baptisatus. Et ratio est ista quia illa non est forma quam iesus christus instituit. ut habetur **Matth.** vii. tunc. Euntes docete omnes gentes etc. Sed tamen sancta trinitas ita bene implicite potest inuocari

.i. infantem s^c sacro tribus vicibus

Si puerum mergis in fonte ter. et nihil addas

.i. forme baptismi .i. non baptisatus

Verborum forme. manet illotus puer iste

placet s^c alter s^c baptismi

Quauis assistat qui verborum seriem dat.

¶ In ista parte magister ponit quartum documentum de ipso baptismo dicens. Si aliquis baptisaret puerum et mergeret ipsum tribus vicibus et omitteret formam verborum. ille puer non esset baptisatus. et quod plus est si vnus astaret qui proferret formam verborum adhuc puer non esset baptisatus. Et ratio licet est ista. quia si alter diceret verba. tunc illa verba non proficerent nec aliquem effectum inducerent. quia dicit **beatus Augustinus.** Appone verbum ad elementum tunc erit sacramentum. Et sic ille baptisans si omitteret verba tunc maneret solum aqua.

¶ **Circa** istam notandum. auctor dicit in ista. si puer immergitur et verba non proficiunt

folium XLVIII

runtur. tunc talis permanet non baptisatus siue illorum. Pro quo
Sciendum primo. quod tria requirunt circa baptismum. Primum est debita verborum platio. Secundum est ipsius infantis immersio vel aqua superfusio. Tertium est intentio. scilicet ut ipse baptisatus intendit facere id quod facit ipsa ecclesia. Et si unum illorum defuerit tunc baptismus viciatur. id est quod ipse puer manet imbaptisatus.

Notandum secundo per modum dubij. et ponatur casus quod sint duo homines. quorum unus immergat puerum et alter proferat verba. et ponatur ulterius casus possibilis quod fiat tempore necessitatis. ita quod sint duo sacerdotes quorum unus est factus mutus et ille immergat puerum. et alter sit carus manibus. et ille formam verborum proferat. tunc dubitatur. videlicet talis puer sit baptisatus. an non. Et videtur quod talis puer sit baptisatus. quod sine isto sacramento nullus potest saluari. ut patet ex dicto euangelij versus allegato. Respondetur ad hoc dubium secundum Richardum in tertio de lege dei. quod talis puer non est baptisatus. quod ad baptismum tria requirunt. Primum quod ibi sit debita verborum platio. Secundo quod immergat. Tertio quod intendat facere hoc quod ecclesia facit. modo cum unum illorum defuerit tunc puer non est baptisatus. scilicet in presenti casu unum illorum deest. scilicet debita verborum platio sicut in mutis. ergo talis puer manet non baptisatus. Alii autem doctores respondent. quod tunc talis puer manet imbaptisatus. quod immersio et platio verborum debent fieri ab uno. scilicet sic non fit hic. ergo etc.

Tercio notandum. ponatur quod duo circa fontem proferant verba. sic quod ambo dicant. ego baptiso te in nomine patris et filij et spiritus sancti. et unus solus immergat. tunc dubitatur. videlicet talis puer sit baptisatus. Et videtur quod non sit baptisatus. quod vel illi dicunt nos baptisamus te in nomine patris. et filij. et spiritus sancti. vel dicunt. ego baptiso te in nomine patris et filij. et spiritus sancti. Si primo modo. tunc non habet debita forma baptismi quam christus instituit. Si secundo modo. tunc puer bis baptisaretur. et quod baptismus est sacramentum irreiterabile. ergo videtur quod talis puer non sit baptisatus. Ad hoc dubium respondetur quod talis puer est baptisatus. Sed tunc ad rationem dicitur quod dicitur. vel dicitur nos vel ego. Respondetur quod non dicitur nos. scilicet dicitur illorum dicat. ego baptiso te etc. Et sic iste vicinarius proferens verba et cum hoc immergens baptisat. Sed tamen hic quidam respondet sub cautela sic. quod si unus citius diceret. ego baptiso te quam alter. tunc ab illo. qui citius diceret talis puer esset baptisatus et non ab alio. quia sacramentum baptismi est irreiterabile. Sed hoc non tene valet. quia si astans diceret citius illa verba et non immergeret. tunc ipse puerum non baptisaret. sed solum immergens.

Quarto notandum. videlicet iudeus vel infidelis potest baptisare. Et videtur quod non. nam quicumque est peccator ab ecclesia non potest baptisare. sed iudeus est homo. ergo etc. Consequentia tenet de se. similiter et maior. Sed minor patet per dictum propheticum ubi dicitur. Nolite sanctum dare canibus. Sed in oppositum est autoritas patris per illud quod dominus dixit. a quo cumque possit sumere baptismum. Ad illud dubium respondetur. quod ipse iudeus potest baptisare. quod eodem modo valet baptismus collatus per malum sicut per bonum. et baptismus non est ministerii proferentis. sed christi. et hoc est verum. si ipse intendit facere hoc quod intendit ecclesia facere. et cum hoc proferat debitam plationem verborum et immergat puerum. ita tamen quod hoc permittitur ab ecclesia tempore necessitatis siue cum necessitate. quod sine isto sacramento nullus potest saluari. Sed tamen iste iudeus non potest baptisare ex officio et ex autoritate. ut patet per hanc argumentum. Sed tunc ad rationem autoris hic in littera dicitur. quod autoritas eius intelligitur de articulo mortis. sed non quo ad autoritatem vel quod ad officium